

3. OLDAL
ÁLLATJÓLÉTI
TÁMOGATÁS

4. OLDAL
KAJSZI,
BODZA, DIÓ -
PÁLYAZATOK
ADTA
LEHETŐSÉGEK

7. OLDAL
PÁLYAZAT LOVAS
FEJLESZTÉSEK
TÁMOGATÁSÁRA

Interjú

STRATÉGIAI CÉL A HAZAI AGRÁRIUM MEGERŐSÍTÉSE

Milyen eredményeket ért el a magyar agrárszektor az elmúlt években? A közelünkben zajló háború milyen kihívásokat jelent az ágazat számára? Az adott helyzetben melyek a magyar agrárpolitika főbb törekvései? Milyen eszközök állnak rendelkezésre a szektor fejlődésének és finanszírozásának segítésére? Mi lehet a kedvezményes kezességvállalás szerepe? Ezekről beszélgettünk *Dr. Nagy István* agrárminiszterrel.

Hogyan értékeli a hazai agrárágazat elmúlt időszakai teljesítményét és a megvalósult beruházásokat a versenyképesség szempontjából?

Az elmúlt négy év a háború előtt is rendkívüli kihívásokkal volt terhelt. A kihívások ellenére az elmúlt ciklusban a vidéki gazdaság gerincét adó mezőgazdaság és élelmiszeripar, valamint a vidéki infrastruktúra és településkép látványos fejlődésen ment keresztül, ami kedvezően hatott a vidéki életminőségre és a vidéki térségek népességmegtartó erejére. A mezőgazdaság teljesítménye tovább növekedett. Az ágazat kibocsátása 2021-ben újabb rekordértéket ért el, 3,378 milliárd forint volt, 2018 óta 26 százalékkal növekedett. A gazdálkodók többet költenek fejlesztésekre, ami kedvező a versenyképesség és a környezeti teljesítmény szempontjából. A mezőgazdasági beruházások értéke 2021-ben 542 milliárd forint volt, ez változatlan áron 19 százalékkal haladta meg a három évvel ezelőttiét. A mezőgazdaság ágazati szintű jövedelmezősége 2018 óta 21 százalékkal nőtt. Az egyes mezőgazdasági ágazatok között természetesen jelentős különbségek vannak. A bővülő agrár-külkereskedelem pozitívan hat az értékesítési lehetőségekre, és kiemelkedő mértékben járul hozzá a nemzetgazdaság külkereskedelmének stabilitásához. Az agrár- és élelmiszerexport 2018 és 2021 között 23 százalékkal, a külkereskedelmi többlet 24 százalékkal bővült. Az agrárexport értéke 2021-ben 10,6 milliárd euró, a külkereskedelmi többlet 3,6 milliárd euró volt.

A szomszédban most zajló háborút és a globális agrárpiacon átrendeződését hogyan éli meg az agrárium?

A jelenlegi és a következő időszakban is világszerte alapvetően meghatározza a mezőgazdaság és élelmiszeripar helyzetét, kilátásait az orosz-ukrán háború. A korábban megindult, de a háború által felerősített termény, gáz-, energia- és a műtrágyapiacokon bekövetkezett hazai és európai extrém szintű áremelkedések hatásainak és következményeinek kezelése kulcsfontosságú és központi kérdése a

kormányzati munkának. Látjuk, hogy évtizedek óta nem látott élelmezésbiztonsági kihívások jelentkeznek a világ számos pontján. Magyarországon a legtöbb alapvető élelmiszerből igen magas az önellátottsági szint, de a nemzetközi árnövekedés hatása alól mi sem tudjuk kivonni magunkat. Rendkívüli idők rendkívüli intézkedéseket igényelnek. Ennek jó példája, hogy az ellátásbiztonság fenntartása érdekében a gabona- olajos- és fehérjenövény kivitelünkre bejelentési kötelezettséget írtunk elő és ez sikeresnek minősíthető, elérte célját. A rendkívüli világgiazi kereslet ellenére sikerült elke-

DR. NAGY ISTVÁN

ÉVTIZEDEK ÓTA NEM LÁTOTT
ÉLELMEZÉSBIZTONSÁGI
KIHÍVÁSOK JELENTKEZNEK
A VILÁG SZÁMOS PONTJÁN

rülni a hazai kivitel olyan mértékű hirtelen megugrását, ami veszélyeztette volna a belső ellátást. Továbbra is komoly bizonytalanság van a mezőgazdasági termények világpiacán, a hazai árumozgások szoros nyomon követése ezért továbbra is szükséges. Ennek megfelelően két hónappal - július közepéig - meghosszabbítottuk az intézkedést. Emellett a kormány arról is döntött, hogy az élelmiszerárstopot is meghosszabbítjuk október 1-jéig.

Az adott helyzetben milyen fejlődési utakat mutat irányként az agrárpolitika, milyen irányú fejlesztésekre van szükség a kitörést szolgáló célok megvalósítására?

A következő időszakban a kormány elkötelezett célja, hogy a „Megújuló vidék, megújuló agrárium” program keretében történelmi mértékű fejlesztési lehetőséghez juttassa és megerősítse a magyar mezőgazdaságot és élelmiszeripart, a vidéki térségek gazdaságát és közösségeit. A program intézkedései közül kiemelném a mezőgazdaság és az élelmiszeripar technológiai modernizációt és kapacitásnövelést célzó fejlesztését. A modern, XXI. századi technológia, precíziós eszközök és digitális megoldások révén fenntartható módon lehet többet termelni, ami hozzájárul a versenyképességi és a környezeti fenntarthatósági szempontok közötti egyensúly megtalálásához. Jelenleg is intenzív tárgyalások folynak az Európai Bizottsággal a magyar KAP Stratégiai Tervről. Reményeim szerint egy-két hónapon belül megtörténik a terv elfogadása. Ezt követően fontos és nagyszabású feladat lesz az új támogatási rendszer 2023-as indulására való felkészülés.

Várható irányváltás az új Vidékfejlesztési Program célkitűzései terén?

A 2023 és 2027 közötti vidékfejlesztési támogatások alapvető célkitűzései hasonlóak az előző ciklusban megismertekhez, ugyanakkor előtérbe kerül néhány elem, mint például a hatékonyság és versenyképesség, az együttműködés, a környezeti és klímapolitikai célok, és a generációs megújulás. A gazdasági fejlődést szolgáló szakpolitikai célok elérésére a KAP II. pillér 51%-át tervezzük fordítani. A legfontosabb fejlesztési prioritás az erőforrás hatékony, magas hozzáadott értéket termelő mezőgazdaság és élelmiszeripar megteremtése. Emellett támogatjuk az új, innovatív és környezetbarát technológiák elterjesztését és fejlesztését. Kiemelt helyen jelenik meg a terveinkben a digitális, precíziós technológiák alkalmazásának ösztönzése, a gazdaságok digitális átállásának támogatása. Ösztönözni kívánjuk a termelőket, hogy az értékesítési lehetőségeik erősítésének érdekében államilag elismert olyan termelői integrációs szervezeteket hozzanak létre, amelyek a rajtuk keresztül eladásra szánt termékek tekintetében a felvásárlókkal folytatott ártárgyalások során kedvezőbb feltételeket tudnak elérni. Emellett a termelő és feldolgozó között meglévő hosszú távú szerződéses viszonyt kiemelten kívánjuk honorálni. A rövid ellátási lánc (REL) keretében megvalósuló együttműködések jellemzően kisebb szereplők számára jelentenek fejlődési lehetőséget. Prioritásként tekintünk a generációs megújulásra, amelyet három intézkedésen keresztül tervezünk támogatni. A vidékfejlesztési induló támogatáson túl támogatjuk majd a gazdaságátadást, és a generációs megújulás induló vidéki és fiatal erdőgazdálkodó vállalkozók támogatásával is megvalósulhat majd. A környezet- és klímabarát gazdálkodás támogatása több beavatkozáson keresztül is meg fog valósulni. Ezek közül is kiemelném azt, hogy az agrár-környezetgazdálkodási és az ökológiai gazdálkodást támogató kifizetések folytatódni fognak a 2021-ben megismert emelt egységköltségekkel.

Hogy ítéli meg, a krízis időszak átmeneti támogatási jogcímen alkalmazott pénzügyi eszközei, - mint például a támogatott Agrár Széchenyi termékek, Krízis Agrárgarancia Program - hatékonyan tudták segíteni az agráriumot?

A COVID-19 járvány időszakában azt láttuk, hogy a mezőgazdaság és az élelmiszeripar teljesítménye és az agrárhitelezés is tovább

bővült. A két ágazat stabilitásának megőrzésében szerepe volt annak is, hogy a gazdálkodók kedvező feltételekkel juthattak forrásokhoz, valamint a hiteltörlesztési moratórium is hathatós segítséget jelentett sokaknak. Az Európai Bizottság által meghirdetett átmeneti állami támogatási jogcím biztosította a nagyobb volumenű kedvezményes finanszírozás, illetve a finanszírozási eszközökhöz kapcsolódó költségvetési támogatások igénybevételek lehetőségét a vállalkozások számára.

A koronavírus járvány negatív hatásainak ellensúlyozása érdekében a pandémia első évében Agrár Széchenyi Kártya Folyószámlahitel Plusz néven kamat és költségmentes folyószámlahitel volt elérhető az agrárvállalkozások számára. A teljesen költségmentes konstrukciót jelenleg a leginkább rászoruló sertésstartók igényelhetik. A forgóeszköz hiteltermékhez kapcsolódó támogatások mellett a beruházások támogatása sem szorult háttérbe. Az Agrárminisztérium a koronavírus járvány nehéz gazdasági időszakában is támogatta a beruházásokat megvalósító agrárvállalkozásokat, ezért ezen időszakban is fenntartottuk a 2019-ben meghirdetett beruházási hitelekhez kapcsolódó kamattámogatási programunkat. A programban több mint 67 milliárd forint összegű beruházási hitel részesült pozitív kamattámogatási döntésben. Az átmeneti jogcímen támogatott Agrár Széchenyi Beruházási Hitel Go! iránt is nagy volt az érdeklődés. 2022. június 30-ig 53 milliárd forintot helyeztek ki ebből a hitelkonstrukcióból.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kezessége felértékelődött a válság időszakában. A bankok kockázatvállalási hajlandóságát erőteljesen növelte a válság alatt is a kezesség bevonása, és ez minimális díjjal terhelte a vállalkozásokat. A Krízis Agrárgarancia Program a vidéki vállalkozások hitelhez jutási feltételein sokat javított, összesen több mint 200 milliárd Ft hitelt garantáltak a programban, és emellett a koronavírus éveiben közel 600 milliárd forint egyéb, többnyire hosszabb futamidejű hitelt garantált az alapítvány. Összességében úgy értékelem, hogy az alkalmazott finanszírozási eszközök és a hozzájuk kapcsolódó támogatások jelentős mértékben segítettek az agrárvállalkozásokat a likviditás megőrzésében, a forgóeszköz finanszírozási szükséglet biztosításában és a beruházások megvalósításában.

A folytonosságot biztosítva milyen pénzügyi eszközökre lenne a jövőben is szüksége az agráriumnak?

Az agrárágazat finanszírozását mindenképpen segíteni kell a jövőben is. A sokféle kihívás, többek között a magas inputárak, és az állapotbetegségek hatásainak ellensúlyozására megoldást kell találni. Szintén kiemelt cél a megemelt forráskeretű vidékfejlesztési támogatások önrész finanszírozásának a segítése is. A piaci alapú hitelezés költségterhe jelentősen megnehezíti a finanszírozást, különösen akkor, amikor a piaci környezet ennyire volatilis. A kedvező tapasztalatok alapján, a folytonosságot is szem előtt tartva, a tárca alapvetően az említett finanszírozási eszközök további fennmaradásával számol, a kapcsolódó támogatások mértékéről pedig a rendelkezésre álló költségvetési források függvényében a közeljövőben születik döntés. Magyarországon elsőként a mezőgazdaság, az élelmiszeripar, az élelmiszer kis- és nagykereskedelem, illetve az agráriumhoz kötődő vállalkozások, őstermelők számára érhető el egy új, az Európai Bizottság által az ukrán válság kapcsán bevezetett átmeneti támogatási jogcímen adható kedvezményes kezességvállalás is, amely 2022. július 1-től 2022. év végéig az AVHGA Krízis Agrárgarancia Programjának II. szakasza keretében igényelhető. A tárca is használni kívánja az új átmeneti krízis támogatási jogcímet, amely 35.000 euró összegű támogatás igénybevétele teszi lehetővé a mezőgazdasági vállalkozások számára. A megemelkedett takarmányárak miatt jelenleg nehéz helyzetben lévő sertés ágazat számára kiemelten fontosnak tartjuk a kamat- és költségmentes forgóeszköz finanszírozás meghosszabbítását az év végéig.

Finanszírozás

ALAPÍTVÁNYI KEZESSÉGVÁLLALÁS AZ AGRÁRHITELEZÉS SZOLGÁLATÁBAN

A mezőgazdaság forrásigényes ágazat, sajátosságai miatt gyakran egyedi finanszírozási megoldásokat kíván meg. A forgóeszköz- és beruházási igények kielégítésében a támogatások mellett meghatározó szerepe van a hitelezésnek is, amely az agrárium versenyképességének alapfeltétele. A hazai agrárhitelezés folyamatosan bővült az elmúlt években: a hitelállomány 2022 elején meghaladta az 1500 milliárd forintot. A kedvezményes finanszírozási konstrukciók kiemelt szerepet töltek be a gazdálkodók pénzügyi forráshoz jutásában. Az ilyen hitelek súlya 2021-ben elérte a 80 százalékot. A bizonytalan piaci helyzet, az infláció és az emelkedő kamatkörnyezet, valamint a szomszédunkban zajló háború újabb kihívásokat jelent az agrárszektor finanszírozásában. Az Agrár-Vállalkozási Hitelegarancia Alapítvány (AVHGA) kedvezményes kezességvállalása nemcsak az elmúlt években segítette hatékonyan az agrárhitelezést, de a kedvező feltételű garanciavállalásnak az előttünk álló időszakban is meghatározó szerepe lesz az ágazat finanszírozásában.

Az agrárium egy speciális, sokféle kockázatnak kitett ágazat. Az időjárási és természeti események, az állatbetegségek, az inputanyag, az energia, az építőanyag, a növényvédő szerek áremelkedése, valamint a gyakran kiszámíthatatlanná váló piaci folyamatok is nehezítik a gazdálkodók körülményeit. Emiatt a bankok az agrár-

hitelezésben gyakran óvatosabban járnak el (így például több biztosítékot várnak el a vállalkozásoktól), amely a fenti kihívások halmozódása közepette most még erősödhet is. Ezért nagy segítséget és biztonságot jelent az AVHGA készfizető kezessége, amellyel a vállalkozás részben kiválthatja dologi és egyéb fedezeteit. A bankoknak is védőhálót jelent, hiszen a hitelügylet kockázatának döntő hányadát átvállalja az AVHGA. A vállalkozó megítélése finanszírozási szempontból kedvezőbb lesz, a bank nagyobb eséllyel és előnyösebb feltételekkel hitelezhet. A kezdő és fiatal vállalkozók pedig több banki termék esetében, akár gazdálkodói múlt nélkül is kaphatnak hitelt. A hitel- és a garanciaigénylés egyaránt a bankban zajlik. A garanciát minden mikro-, kis- és középvállalkozás igénybe veheti.

Az alapítvány, az uniós jogszabályok keretei között kedvezményes díjjal segíti a gazdálkodókat fejlesztéseik megvalósításában. A beruházási hitelnél az első két számlázási időszak díjmentes, ezt követően a teljes futamidő alatt 0,25 százalék a garancia díj, forgóeszközhitel esetén pedig 0,24 százalék. Az Agrárminisztérium kezességi díjtámogatása teszi lehetővé, hogy az ügyfelek ilyen feltételekkel vehessék igénybe a garanciát. A kedvezményes díj kezesség állami támogatásnak minősül.

Támogatás

ÁLLATJÓLÉTI TÁMOGATÁS

A Vidékfejlesztési Programban 2022. május 16. és június 16. között volt pályázható a „Kiskérődző állatjóléti támogatás” című (VP3-14.1.3-22 kódszámú) felhívás. A támogatási konstrukció célja, hogy a gazdálkodók a szigorú higiéniai és takarmányozási előírások teljesítésével megalapozzák az állattenyésztés (juh- és kecsketartás) fejlődését. A támogatott tevékenységi körbe a körömápolás, a belső élősködő fertőzőtlenség ellenőrzése, a külső élősködők, valamint a legyek, szúnyogok, nyüvek elleni védekezés, és az ásványi anyag kiegészítése tartozik. A rendelkezésre álló teljes támogatási összeg 5 milliárd forint. A nyertes pályázók a 2022. július 1. és 2024. december 31. közötti két és fél éves időszakban állategységenként évi 208 eurónak megfelelő forintösszegű vissza nem térítendő támogatásban részesülhetnek. A támogatásra olyan mezőgazdasági termelő jogosult, aki a nyilvántartási rendszerekben bejegyzett állattartóként szerepel, és a hatósági állatorvos által ellenjegyzett nyilatkozattal rendelkezik arról, hogy állományai maradéktalanul megfelelnek a hatályban lévő állatjóléti előírásoknak.

Interjú

KAJSZI, BODZA, DIÓ - PÁLYÁZATOK ADTA LEHETŐSÉGEK

Egy pályázat akár profilváltásra is ösztönözheti a vállalkozót. A váltás nehéz, de ha a vállalkozás él az újabb lehetőségekkel, amellyel, hogy növeli a jövedelmezőséget, jelentősen mérsékelheti a kiszolgáltatottságot is.

Változások sora kell ahhoz, hogy kialakuljon egy biztonságos családi gazdaság. Ezt mutatja be Bori Róbert lovasberényi vállalkozó.

Édesapám a térszben dolgozott 1992-ig. Akkor - amint a törvények engedték - harmadmagával kivált, és négyen alakítottak egy kisvállalkozást. A termelés alapját a kárpótláskor kapott föld és az üzletrészek formájában kihozott gépek adták. Logikusan következett a természeti és technikai adottságokból, hogy hagyományos növénytermesztéssel foglalkoztak: búza, kukorica, napraforgó alkotja a növények sorát. Egy ilyen berendezkedés mellett elsősorban az újabb földvásárlás, a bérlemények növelése, valamint a gépbeszerzések adták a fejlődés lehetőségét. Ugyanakkor ez a fajta „egy lábón állás” megnövelte a gazdálkodás kockázatát is. A nagy változást 2001 hozta. Az akkor meghirdetett ültetvénytelepítési pályázat lehetőségét kihasználva gyümölcsösöt telepítettek, elsősorban kajszit és meggyet. Ezzel indult a kertészet. A következő két évben követte egy 16 hektáros telepítés, aminek egy része a meggytermő területet növelte, másik részében új gyümölcsként jelent meg az őszibarack, a cseresznye és a szilva. Ekkor az egyik

tulajdonostárs távozott, egy másik elköltözött. Én ez idő tájt kapcsolódtam be a gazdaságba. Eredetileg közúti jármű gépész a végzettségem, de nem nagyon sikerült a szakmában elhelyezkedni. Eleinte gépkezelőként tevékenykedtem a gazdaságban, közben arra törekedtem, hogy minél több ismeretet szerezzek, így például elvégeztem a növényvédő tanfolyamot, illetve egyéb szaktanfolyamokat, végül a mezőgazdasági technikumban tettem szakvizsgát. Ezt követően már több teret kaptam a gazdaság irányításában. Tavaly januárban az utolsó tulajdonostárs is kivált, így azóta tisztán családi gazdaságként működünk 300 hektár szántón és 50 hektár gyümölcsösön. A szántón továbbra is klasszikus növénytermesztést végzünk, a gyümölcsstermelést viszont egyszerűsítettük: a csonthéjasok közül megmaradt a kajszit, a szilva, de van új telepítésű meggy, közben jött mellé a dió és a bodza.

Volt hagyománya a gyümölcsstermesztésnek?

Nem kifejezetten gyümölcsstermő vidék a miénk, egyértelmű pénzügyi döntés volt a fejlesztés: a gyümölcsstermelési pályázatok igénybevételével próbáltuk elérni, hogy a gazdaság több lábón álljon és igyekeztünk stabilizálni a jövedelmezőséget. A kertészet több munkával jár, mint a növénytermesztés, ugyanakkor jelentősen csökkenti a kiszolgáltatottságot. Olyan szélsőséges az időjárás, hogy nem szabad csak egy-két kultúrára alapozni a termelést. Öt éven belül átlagban két-három alkalommal ér minket fagykár. Próbálunk ellene védekezni, egyelőre kémiai módszerekkel. Ez elsősorban immunerősítést jelent, permetezünk, hogy az oldatból felszívódó anyagokkal a növényi szöveteken keresztül tápanyagokban gazdagon tudjuk tartani az állományt. Vannak pozitív eredmények, de ez sem elég a nagyobb lehűlések kivédéséhez. Jó hír, hogy a napokban bírálták el - kedvezően - az ültetvények fagyvédelmét segítő pályázatunkat. A támogatás egy ködképző, illetve légkeverő gép beszerzését teszi lehetővé. Emellett egy meteorológiai állomást is létesítünk, ami sok adat mérésére, időjárási értékek rögzítésére, elemzésére alkalmas.

Hogyan alakult ki a dióstermesztés?

Egy környékbeli gazda már korábban is foglalkozott dióstermesztéssel, és amikor mi is telepítettünk, felmerült az ötlet, hogy építsünk egy diófeldolgozót. Három család állt össze a közös üzem létesítésére. Mindenki a telepített területek arányában részesült az új cég tulajdonrészéből. Így jött létre egy komplett üzem, ahol akár pucolt diót is tudunk előállítani. Rázógéppel szedjük le a termést, majd a gyűjtőgéppel összeszedi, ezt követi a szárítás, a tisztítás, a válogatás, az osztályozás és a csomagolás, emellett a héjas dió egy részéből pucolt dióbelet készítünk. Korábban nagy gondot okozott a betakarítás, nehéz volt kézi munkaerőt szervezni. Nem véletlen, hogy az első beruházások alkalmával a rázógépet és a felszedőgépet szereztük be, amelyekkel 2-3 ember elvégzi a betakarítást. Ma

BORI RÓBERT

CSALÁDI GAZDASÁGKÉNT MŰKÖDÜNK 300 HEKTÁR SZÁNTÓN ÉS 50 HEKTÁR GYÜMÖLCSÖSÖN.

SZÁMUNKRA A FEJLŐDÉST A KERTÉSZET JELENTI. FOLYAMATOSAN KORSZERŰSÍTJÜK AZ ÜLTETVÉNYEKET, GÉPEKET VÁSÁROLUNK, AMENNYIRE LEHET EGYSZERŰSÍTJÜK A MUNKA FOLYAMATOKAT.

már olyan fokú a gépesítettség a vállalkozásunkban, hogy több mint 100 hektár dió betakarítására alkalmas a technikánk, amivel már bér munkát is tudunk végezni, sőt vállaljuk a dió feldolgozását, értékesítését is. Összességében a beruházásaink értéke meghaladja a 300 millió forintot, amiből kb. 25 millió forint az önjáró felszedő. Az igazán nagy tételt az optikai válogatók jelentik, amelyek darabja kb. 40 millió forintba kerül. Ezeket az összegeket csak beruházási pályázatokkal, és ahol erre nem volt lehetőség, a saját erő mellett jelentős bankhitelekkel tudtuk előteremteni.

Ugyanígy indult a bodzatermesztés is?

A bodzatermesztés is egy pályázattal kezdődött. 2007-ben nyertem egy fiatal gazda pályázatot, abból a támogatási összegből vásároltam egy 2,5 hektáros, már termő ültetvényt, illetve telepítettem 12 hektár gyümölcsöst, amiből 2 hektár a bodza. Beléptem a Bodzatermelők Értékesítő Szövetkezetébe (BOTÉSZ). Idén tavasszal újra telepítettünk, így most nagyjából 5 hektár bodzánk van, ami hektáronként 10-15 tonna termést ad. A szövetkezetben belül közös kockázatú az értékesítés. Mi beszállítjuk a termést, és mindenki a mennyiség arányában részesül a bevételből. Természetesen a minőséget a termelők külön-külön garantálják. Itt is nagy gondot jelent a munkaerő biztosítása, hiszen teljes egészében kézi szüretre van szó, ezt egyre nehezebb megoldani. Ma már akár 60-70 kilométeres körzetből is érkeznek munkavállalók. A BOTÉSZ feldolgozójában fagyasztják a leszedett bodzát, utána bogózzák. A legnagyobb mennyiségben Ausztriába exportáljuk, de jelentős a hazai fogyasztás is. Gazdaságilag kedvező, hogy a Covid járvány hatására szinte divatba jött a bodza, hiszen magas vitamin és antioxidáns tartalommal bír.

A kajszi gazdasági szerepéről az alábbiakat emelte ki a vállalkozó:

A kajszi esetében a bevételek optimalizálása érdekében egyrészt a folyamatos ellátást, másrészt a szezon hosszának elnyújtását tartom a legfontosabbnak. Mivel én a saját boltomban és a környező településeken értékesítek, több barackfajtával kell egy folyamatos érési sort kialakítanom. Három olyan fajtát telepítettem, amelyek egymást követik az érésidőben: június 25. körül kezdődik a szezon

és általában augusztus elején ér véget. A fajtán belül is meghatározott érési sorrendben kerül a boltokba az áru. Először friss piacra szedjük a darabos árut, később a lekvárnak való következik, és amikor hirtelen tömegesen érik, megkezdjük a szeszipari értékesítést. Nincs hűtött raktárunk, igyekszünk úgy szervezni a munkát, hogy egy napon belül a kereskedőhöz kerüljön a gyümölcs. Mindez közvetlenül, saját értékesítési csatornán oldjuk meg. Egyrészt a faluban van egy boltunk, másrészt itt, és a szomszédos megyékben is hirdetésekkel érjük el a vásárlókat.

Milyen pénzügyi szolgáltatóval tudja megoldani a cég finanszírozását?

2016-ban adtam be egy gabonáról építésére pályázatot, amelyet sikerült megnyerni. Ehhez a pályázathoz egyedül az MKB Bank tudott megfelelő mértékű hitelt biztosítani, ráadásul olyan kedvező feltételekkel, amelyekkel egyetlen bank sem tudott versenyezni. Abban, hogy a banki feltételeknek megfelelek, komoly támogatást jelentett az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége. Így kerültünk szorosabb kapcsolatba az MKB Bankkal. A projekt befejezése után is megmaradt, sőt erősödött az együttműködésünk, így az újabb beruházásoknál is szeretnénk igénybe venni a hitelintézet szolgáltatásait. Mondhatom, hogy minden projektben társunk az MKB Bank.

A tervekről szólva a következőket mondta a vállalkozó:

Jó lenne a termőterület növelése, de szinte lehetetlen a környéken földet vásárolni. Ennek nem anyagi okai vannak, hanem egyszerűen nincs eladó föld. Számunkra a fejlődést a kertészet jelenti. Folyamatosan korszerűsítjük az ültetvényeket, gépeket vásárolunk, amennyire lehet egyszerűsítjük a munkafolyamatokat. Vannak fiatal telepítésű dió és meggy ültetvények, az egyéb csonthéjasok közül a termő meggy tavaly átkerült egy korábbi tulajdonostársunkhoz, a szilvatermés kisebb része megmaradt darabos árunak, a túlnyomó többség szeszipari felhasználásra kerül. Minden terményünk akkora volumenű, hogy az elmúlt húsz évben kialakult vevőkörben el tudjuk adni. Egyelőre a jelenlegi gazdasági helyzetünket akarjuk megerősíteni, nagyobb léptékű fejlesztést egyedül - a fiatal ültetvények termőre fordulása okán - a dióbél feldolgozásnál tervezünk.

Támogatás

NEMRÉG ZÁRULT VIDÉKFEJLESZTÉSI PÁLYÁZATOK - TÁMOGATÁSI DÖNTÉSEK HAMAROSAN

Ültetvénytelepítési támogatás

A Vidékfejlesztési Program „Kertészet - ültetvénytelepítés és gyógynövénytermesztés támogatása” című (VP2-4.1.3.2-4.1.3.3.-5.1.1-21 kódszámú) pályázati felhívása több ponton is változott annak lezárulása előtt. Eszerint a támogatási kérelmek beadására **2022. június 30-ig** meghosszabbítva volt lehetőség. Az időjárás káreseményen kivédését szolgáló tevékenységek esetében pedig a korábban meghatározott 100 millió forintos maximális támogatási összeghatár törésre került. A pályázatok elbírálása folyamatosan zajlik, a nyertes projektek megvalósítása rövidesen megkezdődhet.

A konstrukció célja olyan magas termőképességű és nagy termésbiztonságú ültetvények kialakítása, amelyek erősítik a termelők versenyképességét és jövedelembiztonságát. A kiírás lehetőséget teremt a gazdálkodók üzemi szintű komplex beruházásainak megvalósítására. Az ültetvénytelepítés mellett támogatott a víztakarékos öntözési rendszerek kiépítése, a káros éghajlati hatások csökkentését vagy kivédését lehetővé tevő technológiák alkalmazása, továbbá különféle, a betakarítást segítő eszközök, gépek beszerzése. Azok a gazdálkodók jogosultak támogatásra, amelyek minimum 6000 STÉ (Standard Termelési Érték) üzemmérettel rendelkeznek és árbevételüknek legalább fele mezőgazdasági tevékenységből származik. Egyéni és kollektív projektek megvalósítása is

lehetséges. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege egyéni és kollektív pályázat esetén is maximum 500 millió forint lehet. A támogatás összes elszámolható költséghez viszonyított legmagasabb hányada a közép-magyarországi régióban 40, más régiókban 50 százalék. A fiatal mezőgazdasági termelők által, illetve a konzorciumban végrehajtott projektek 10-10 százalékponttal megemelt támogatásra jogosultak.

A mezőgazdasági kisüzemek fejlesztése

A Vidékfejlesztési Program „Mezőgazdasági kisüzemek támogatása” című (VP2-6.3.1-20 kódszámú) pályázati felhívása az adottságai és terveik alapján fejlődőképes kisméretű mezőgazdasági termelők (vidéki térségekben tevékenykedő őstermelők, mikro- és kisvállalkozások és mezőgazdasági termelőnek minősülő egyéni vállalkozók vagy szociális szövetkezetek) jövedelemszerzését és gazdasági több lábbon állását kívánja elősegíteni. A támogatásért folyamodónak az üzleti tervében vállalnia kell, hogy legkésőbb a Támogatói Okirat hatálybalépésétől számított negyedik év végére a mezőgazdasági termelő tevékenységből származó üzemmérete meghaladja a 6000 euró STÉ üzemméretet, vagy a mezőgazdasági termelésből és feldolgozási tevékenységből származó értékesítés nettó árbevétele meghaladja a 6000 eurót. Az elnyerhető (öt évre szóló és két részletben folyósításra kerülő) vissza nem térítendő átalánytámogatás 15.000 eurónak megfelelő forintösszeg. A nyertes pályázónak az elnyert támogatási összeget gazdasága fejlesztésére kell fordítania: a vállalt üzemméret növekedést maradéktalanul teljesítenie kell.

A támogatási kérelmek benyújtására, az utolsó beadási időszak lezárulásáig, **2022. május 31-ig** volt lehetőség. A 32,5 milliárd forintos támogatási keret iránt jelentős volt az érdeklődés. Az egyes értékelési határnapokig beadott projektek elbírálása együttesen történik meg. A most beadott kérelmek értékelésére az előttünk álló hetekben kerül sor.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi agrár és vidéki, mikro-, kis- és közepes vállalkozás számára újít készfizető kezességet a hitelezés során, melyet az alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézményeknél igényelhetnek.

Mit jelent a készfizető kezesség?

- A fedezetek egyik típusa.
- Az adóstól független stabil biztosíték a bankok számára.
- Csökkenti a pénzügyi intézmények kockázatát, ezáltal növeli a finanszírozási hajlandóságot.
- Támogatást jelent a vállalkozások számára, amennyiben a jogszabályi keretek a kedvezményes díjon történő kezességnyújtást lehetővé teszik.

Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | 1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760 | E-mail: office@avhga.hu | www.avhga.hu

AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY

A vidékért kezesszük

Támogatás

LOVAS LÉTESÍTMÉNYEK FEJLESZTÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

A Vidékfejlesztési Programban hozzáférhető az ötmilliárd forintos keretösszegű a „Nem mezőgazdasági tevékenységek diverzifikációja - Lovas létesítmények fejlesztése” című (VP6-6.4.1.1-22 kódszámú) pályázati felhívás. A kiírás alapcélja a vidéki térségekben működő mikrovállalkozások és magánszemélyek induló vagy már működő lovas tevékenységeinek támogatása, kiemelten a lovas létesítmények fejlesztésével. A támogatási konstrukció további célja a támogatásban részesülők által kialakított és működtetett szolgáltatások továbbfejlesztése, valamint a jövedelemszerzés és a foglalkoztatás erősítése.

A támogatási kérelmek benyújtására **2022. május 4. és 2022. július 12.** között volt lehetőség, öt értékelési szakaszban, a Magyar Államkincstár elektronikus felületén. A pályázónak igazolnia kellett, hogy az Országos Lótenyésztési Információs Rendszer adatai alapján, a támogatási kérelem benyújtását megelőző 24 hónapban folyamatosan legalább két ló volt a tulajdonában. Az igényelhető

támogatás maximum százmillió forint. A támogatási mérték az elszámolható költségekhez képest a projekt megvalósítási régiójától, illetve a fejlesztés által érintett település besorolásától függően 50-70 százalék. Támogatási előleg lehívására is van lehetőség. A pályázati projekt keretében kötelezően megvalósítandó tevékenység: fedett lovarda kialakítása-, létrehozása-, felújítása-, bővítése lovas pályával. Az előbbihez kapcsolódhat kiszolgáló blokkok, szociális helyiségek kialakítása, felújítása, bővítése, vagyonvédelmi beruházások megvalósítása, kiegészítő infrastruktúra fejlesztése (telekhatáron belüli út, járda, parkoló, kertépítés). Megújuló energiaforrást hasznosító technológiák kialakítására is van lehetőség (fűtési/hűtési energiaigény, használati melegvíz igény, villamos energia igény részbeni vagy teljes kielégítése megújuló energiaforrásból; napkollektorok alkalmazása, biomassza alapú és hőszivattyús rendszerek telepítése, geotermikus energia használata, napelemes rendszer kialakítása), akárcsak tűzvíztározó kiépítésére, korszerűsítésére, illetve ingatlan vásárlására.

Támogatás

VÍZGAZDÁLKODÁS FEJLESZTÉSI PÁLYÁZAT

A Vidékfejlesztési Program „A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése” című (VP2-4.1.4-16 kódszámú) pályázati kiírása keretében a mezőgazdasági termelők egyéni, illetve kollektív beruházása esetén egyaránt maximum hárommilliárd forint vissza nem térítendő támogatás igényelhető 2022 tavaszától. A kedvezményezettek - eltérő pályázati szakaszban benyújtott - több kérelem alapján is jogosultak a támogatás elnyerésére, de a megítélt támogatás együttes összege nem haladhatja meg a szóban forgó összeget. A konstrukció a vízviszatarást, a vízkészlet-gazdálkodást, az öntözési technológiák elterjesztését, a felszíni és felszín alatti víztestek kezelését szolgáló fejlesztések támogatását vette célba. A támogatási keretösszeg 99,57 milliárd forint. A kérelmek benyújtására még az év végéig, több szakaszban van lehetőség. A legközelebbi beadási határidő **2022. augusztus 4.** A támogatás összes elszámolható költséghez viszonyított legmagasabb hányada a közép-magyarországi régióban 40, más régiókban 50 százalék lehet. A fiatal mezőgazdasági termelők 10, a konzorciumban végrehajtott projektek 20 százalékponttal megemelt támogatási hányadra jogosultak. Amennyiben egy konzorcium minden tagja fiatal mezőgazdasági termelő, akkor 10+20 százalékponttal magasabb támogatási intenzitásra jogosult az adott fejlesztési projekt. Az értékelési határnapokig beadásra került projektek együttesen kerülnek elbírálásra.

A KONSTRUKCIÓ A VÍZVISSZATARTÁST, A VÍZKÉSZLET-GAZDÁLKODÁST, AZ ÖNTÖZÉSI TECHNOLÓGIÁK ELTERJESZTÉSÉT, A FELSZÍNI ÉS FELSZÍN ALATTI VÍZTESTEK KEZELÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSEK TÁMOGATÁSÁT VETTE CÉLBA.

Támogatás

AZ AGRÁR- ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI TÁMOGATÁSOK 2021-BEN - ALAPÍTVÁNYI SZEREPEVÁLLALÁS A FEJLESZTÉSEK MEGVALÓSÍTÁSÁBAN

Az Agrárközgazdasági Intézet (AKI) az Agrárminisztérium, a Pénzügyminisztérium és a Magyar Államkincstár adatai alapján elkészítette az agrár és vidékfejlesztési támogatások 2021-es összesítését. A múlt évben különféle jogcímenek összesen mintegy 812 milliárd forint támogatáshoz jutott hozzá az agrárágazat. A teljes támogatási összeg majd 81 százaléka (kb. 657 milliárd forint) európai uniós forrásból származott, mintegy 19 százaléka (kb. 155 milliárd forint) pedig a hazai költségvetés biztosított fedezetet.

A közvetlen támogatások értéke az összes agrár és vidékfejlesztési támogatás több mint 50 százalékát tette ki. Az így folyósított összeg meghatározó része területalapú támogatás formájában és a zöldítési komponens keretében jutott el a kedvezményezettekhez. A nemzeti agrártámogatások között kiemelt szerepe volt az állatjóléti támogatásnak, ezen a címen kb. 25 milliárd forintot vettek igénybe a sertés- és baromfiágazat vállalkozásai. Az egyes állatbetegségek megelőzésére, leküzdésére pedig 13 milliárd forint támogatás jutott.

A Vidékfejlesztési Program (VP) keretében folyósított támogatások 2021-ben meghaladták a 250 milliárd forintot. A Magyar Halászati Operatív Program keretében mintegy 3,5 milliárd forinthez jutottak hozzá a gazdálkodók. Így, a vidékfejlesztési és halászati programokban kifizetett támogatások részesedése a teljes támogatási összegből elérte a 31 százalékot. A VP nyertes pályázatainak megvalósítása során a tárgyi eszközökbe történő beruházásokra több mint 75 milliárd forint támogatást folyósítottak. A mezőgazdasági vállalkozások 50 milliárd forintot meghaladó, az élelmiszeripariak pedig kb. 22 milliárd forint beruházási támogatáshoz jutottak hozzá. A VP 2014-es indulása óta 2021 végéig hozzávetőlegesen 1080 milliárd forintot fizettek ki a nyertes pályázóknak. A kifizetések több mint egynegyede, kb. 286 milliárd forint a tárgyi eszközökbe történő beruházásokhoz kapcsolódott.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kiemelt figyelmet fordít a teljes élelmiszervertikum vállalkozásaira, hogy azok a legkedvezőbb feltételek mellett juthassanak a szükséges forrásokhoz.

A mezőgazdasági, illetve az élelmiszer-feldolgozási beruházási projektek finanszírozásában az elnyert támogatások és a gazdálkodók saját forrása mellett kiemelkedő szerepe van a hitelezésnek. Az AVHGA kedvezményes kezességvállalása a finanszírozást segítő, stabilizáló, megkönnyítő szerepet lát el a támogatott és/vagy saját erőből megvalósuló vállalkozói fejlesztések banki hitelforráshoz jutásában, a VP nyertes pályázati projektjei megvalósításában. A kezesség a beruházások megvalósítását és fenntartását szolgáló hitelekhez egyaránt kapcsolódhat. Az alapítványnak fontos szerepe van a bankok által megkövetelnél gyakran szerényebb fedezettel rendelkező különféle méretű agrár- és élelmiszer-feldolgozó vállalkozások hitelezésében.

Támogatás

A MINŐSÉGRENSZERHEZ KAPCSOLÓDÁS TÁMOGATÁSA

A Vidékfejlesztési Programban még **2022. december 31-ig** pályázható a „Mezőgazdasági termelők EU-s és nemzeti minőségrendszerhez történő csatlakozásának támogatása” című (VP3-3.1.1-19 kódszámú) pályázati felhívás. A minőségrendszerek keretében előállított termékek magasabb minőséget képviselnek, mint a jogszabályok által támasztott minimum követelményeknek

megfelelő, más, hasonló termékek. A kiírás célja, hogy erősítse a termelők biztosabb integrációját az élelmiszerláncba, valamint az, hogy az Európai Unió és Magyarország által elismert minőségrendszerek és az azok keretében előállított termékek ismertek és elismertek legyenek a piacok és a vásárlók körében. A felhívás további célja a mezőgazdasági termelők által előállított magasabb hozzáadott értékű és minőségű mezőgazdasági termékek és élelmiszerek minőségrendszerekben való részvételének ösztönzése. A rendelkezésre álló támogatási keretösszeg 2,52 milliárd forint. Az évenkénti vissza nem térítendő támogatás termelőnként és termelői csoportonként 1000 eurónak megfelelő forintösszeg, amely egyösszegű átalány formájában kerül kifizetésre. A kérelem benyújtásának időpontjától függetlenül a támogatás öt éven keresztül vehető igénybe.